

Bwg 5

Ksmu Coif dUjY lgy fuby sy
vxjwirAw]

ਰੱਬ ਇਕ ਹੈ ।

ਰੱਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜ ਵਿਚ ਕ੍ਰਦਰਤ ਸਾਜੀ ।

ਇਸ ਕ੍ਰਦਰਤ ਦੀ ਵਜਹ ਨਾਲ—

‘ਦੂਜੇ ਭਾਉ’

ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੋਈ ।

ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮਨ ਦਾ—

ਰੁਖ

ਆਪਣੇ ਕਰਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ—

‘ਗੁਰਮੁਖ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਪਰ, ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ **‘ਮਾਇਆ’** ਵੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰਤੇ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਨੂੰ **‘ਭੁੱਲ’** ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **‘ਮਨਮੁਖ’** ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਇਸੇ—

‘ਭੁੱਲ’

ਵਿਚੋਂ ਹੀ **‘ਦੂਜਾ-ਭਾਉ’** ਉਪਜਦਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਨਸਾਨ ਗਲਤਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ—

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੀ ਸਭ ਮੁਈ ਸੰਪਉ ਕਿਸੈ ਨ ਨਾਲਿ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਜੋਹੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੪-੮੫)

ਇਹੁ ਜਗੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪਿਆ

ਦੂਜੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੩੦)

ਜਗਤੁ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਹੈ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਜੋਤੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਤਨਿ ਧਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੯੩)

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਬੀਤੀਅਨ ਭਰਮਾਈ ॥

ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਦੇਵੈ ਦੁਤਰ ਮਾਈ ॥੩॥

ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਪਾਈ ॥

ਕਿਸੁ ਦੋਸੁ ਨ ਦੀਜੈ ਕਿਰਤੁ ਭਵਾਈ ॥੪॥ (ਪੰਨਾ-੭੪੫)

L130.1

Part 5

Those dealers who abandon their Lord and Master and attach themselves to another, are drowned. (470)

God is one.

God in his carefreeness and delight fashioned nature or creation.

With this creation—

The notion of
‘second love’ came into being.

When the

direction

of Man’s mind

turns towards his Creator, the Timeless Being, then he—

is said to be ‘guru-oriented’.

But when man’s mind is inclined towards ‘materialism’, he ‘forgets’ his Creator, the Timeless Being and is known as ‘self-willed’.

It is indeed from this—

‘forgetfulness’

that ‘second love’ arises.

It is in this second love that man remains absorbed throughout his life—

1 *Those who act in ego shall all die. Their worldly possessions shall not go along with them.*

Because of their love of duality, they suffer in pain. The Messenger of Death is watching all. (84-85)

2 *This world is engrossed in attachment to Maya; it has gone astray in duality and doubt. (430)*

3 *The world is blind and ignorant; in the love of duality, it engages in actions. But those actions which are performed in the love of duality, cause only pain to the body. (593)*

4 *Countless lifetimes have passed away, wandering aimlessly. The terrible, treacherous Maya does not even allow them to dwell in their own home. Day and night, they receive the rewards of their own actions. Don’t blame anyone else; your own actions lead you astray. 745*

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛੋਡਿਆ ਮਾਇਆ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੮੪)

ਕਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਐਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਮਾਰਥ ਵੱਲ ਵੀ 'ਠਾਠਾ-ਬਾਗਾ' ਕਰ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ।

ਲੋਕਿਨ ਬਿਪਤਾ ਪਈ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ—

'ਰੱਬ' ਨਾਲੋਂ 'ਘਸ਼ੁੰਨ' ਨੇੜੇ ਲਗਦਾ ਹੈ !

ਬਿਪਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਹ—

- 1) ਅਕਲਾਂ ਘੋਟਦੇ ਹਨ
- 2) ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਪਵਾਉਂਦੇ ਹਨ
- 3) ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
- 4) ਹੋਰ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਹਥਕੰਡੇ ਵਰਤਦੇ ਹਨ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਜਾ-ਪਾਠ ਵੀ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਜੀਵਨ ਦੁਬਿਧਾ, ਭਰਮ ਜਾਂ ਸਹਿਸੇ ਵਿਚ ਵਿਅਰਥ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਇਸ ਦੋਚਿਤੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—

ਕਰੈ ਦੁਹਕਰਮ ਦਿਖਾਵੈ ਹੋਰੁ ॥

ਰਾਮ ਕੀ ਦਰਗਹ ਬਾਧਾ ਚੋਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੯੪)

ਖਸਮੁ ਛੋਡਿ ਦੂਜੇ ਲਗੇ ਡੁਬੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰਿਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੭੦)

ਜਿਨ੍ਹਾ ਨੇਹੁ ਦੂਜਾਣੇ ਲਗਾ

ਭੂਰਿ ਮਰਹੁ ਸੇ ਵਾਢੀਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੬੧)

ਦੁਹ ਵਿਚਿ ਦੁਖੀ ਦੁਬਾਜਰੇ ਖਰਬੜ ਹੋਏ ਖੁਦੀ ਖੁਆਰਾ ।.....

ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ਹੈ ਗੋਤੇ ਖਾਨਿ ਭਰਮੁ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ । (ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ. ੩੩/੧)

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਬਾਜਰਾ ਮਨ ਪਾਟੈ ਖਰਬਾੜੁ ਖੀਰਾ ।

ਅਗਹੁ ਮਿਠਾ ਹੋਇ ਮਿਠੈ ਪਿਛਹੁ ਕਉੜਾ ਦੋਖੁ ਸਰੀਰਾ । (ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ. ੩੩/੧੫)

ਦੁਚਿਤੇ ਕੀ ਦੁਇ ਬੂਨਿ ਗਿਰਾਨੀ ਮੌਹ ਬਲੇਡਾ ਟੂਟਾ ॥

ਤਿਸਨਾ ਛਾਨਿ ਪਰੀ ਧਰ ਉਪਰਿ ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਂਡਾ ਫੂਟਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੩੧)

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨੀ ਸਾਡੇ ਓਪਰੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਤੇ ਦਿਮਾਗ ਤਾਈਂ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ।

1 O Holy people, this world is deluded by doubt.

It has forsaken the meditative remembrance of the Lord's Name, and sold itself out to Maya. (684)

Some people are such that while engrossed in materialism, they also keep some 'ad hoc and superficial connection' with the spiritual path.

But when calamity strikes, then they feel

The 'blow' is nearer than 'God'.

To avoid misfortune, they –

- 1) Think and deliberate hard
- 2) Get recommendations
- 3) Indulge in bribery
- 4) Use many kinds of low cunning trickeries

Besides this, they also get worship-recitation done.

In this way, man's spiritual and worldly life is wasted in double-mindedness, illusion or doubt. Gurbani describes this condition of our double-mindedness as follows—

2 They do their evil deeds, and pretend otherwise; but in the Court of the Lord, they shall be bound and gagged like thieves. (194)

3 Those dealers who abandon their Lord and Master and attach themselves to another, are drowned. (470)

4 Those who enshrine love for another, die regretting and repenting. (761)

5 Out of these two, the mongrels--apparently sadhus but internally thieves--are always in wavering state and, suffering for their ego, go astray..... They are neither here nor there and, burdened with the load of delusions go on drowning in between and getting suffocated. (VBG 33/1)

6 Mind of the dual-faced is like useless sour milk. On drinking it at first it tastes sweet but then its taste is bitter and it makes body diseased (VBG 33/15)

7 The two pillars of double-mindedness have fallen, and the beams of emotional attachment have come crashing down. The thatched roof of greed has caved in, and the pitcher of evil-mindedness has been broken. (331)

The reason for this is that our faith filled desire is limited up to our superficial mind and intellect.

L130.2

ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਚਿੱਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਇਉਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ—

ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ
ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਕੇ ਹੋਵਹੁ ਜੋੜੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੈਸਹੁ ਸਫਾ ਵਿਛਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ-੧੧੮੫)

ਦੂਜੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਤਿਸੰਗਤ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਦਰਸਾਈ ਹੋਈ ਜੀਵਨ-ਸੇਧ ਦੁਆਰਾ—

ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤੇ
ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਲਿਵ ਲਾਉਣੀ ਹੈ

ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਜੀਵਨ-ਰੋੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਤਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰੁੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ 'ਦੂਜੇ ਭਾਉ' ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਕੁਝ—

ਸੋਚਣ
ਵਿਚਾਰਨ
ਸਮਝਣ
ਕਮਾਉਣ

ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦੀ ! ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਇਲਾਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਫੁਰਸਤ ਹੈ !!

ਅਸੀਂ ਨਿੱਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ-ਸੁਣਦੇ, ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਇਸ ਮਾਇਕੀ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਦੇ 'ਦੂਜੇ ਭਾਉ' ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਅਮੋਲਕ ਜੀਵਨ ਅਜਾਈ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਸਾਡੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਉਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ—

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸਭਿ ਪੜਿ ਥਕੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੦)

ਜਗਿ ਗਿਆਨੀ ਵਿਰਲਾ ਆਚਾਰੀ ॥

ਜਗਿ ਪੰਡਿਤੁ ਵਿਰਲਾ ਵੀਚਾਰੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੧੩)

ਪੰਡਿਤ ਵਾਚਹਿ ਪੋਥੀਆ ਨ ਬੂਝਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਅਨ ਕਉ ਮਤੀ ਦੇ ਚਲਹਿ ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਕਥਨੀ ਝੁਠੀ ਜਗੁ ਭਵੈ ਰਹਣੀ ਸਥਦੁ ਸੁ ਸਾਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੬)

L130.3

Faith filled desire for the true Guru has yet not been ingrained and experienced in our mind.

Gurbani teaches us as follows—

- 1 *Come and join together, O my Siblings of Destiny; dispel your sense of duality and let yourselves be lovingly absorbed in the Lord. Let yourselves be joined to the Name of the Lord; become Gurmukh, spread out your mat, and sit down.* (1185)

In other words we getting together in satsangat or true company have to

eradicate the double-mindedness and
get absorbed in the Timeless Being

according to the life-direction shown in Gurbani.

But we are being carried away in our old mental life-flow with such speed that we are unable to rise above the life of 'second love' and also do not feel the need to

Think
Deliberate
Understand
Cultivate

something ! Nor do we have the time to deliberate upon the deep meanings of Divine Gurbani !!

We daily reading-listening to Gurbani, reciting it and doing various other rites-rituals are wasting our invaluable lives in 'second love' of materialistic doubt-fallacy. This condition of ours is illustrated in Gurbani as follows –

- 2 *Reading in egotism, all have grown weary; through the love of duality, they are ruined.* (650)

- 3 *How rare in the world is that wise person, who practices this. How rare in this world is that scholar who reflects upon this.* (413)

- 4 *The Pandits, the religious scholars, read their books, but they do not understand the real Meaning. They give instructions to others, and then walk away, but they deal in Maya themselves. Speaking falsehood, they wander around the world, while those who remain true to the Shabad are excellent and exalted.* (56)

ਪਾਠੁ ਪੜ੍ਹਿਓ ਅਰੁ ਬੇਦੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ਨਿਵਲਿ ਭੁਅੰਗਮ ਸਾਧੇ ॥
ਪੰਚ ਜਨਾ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨ ਛੁਟਕਿਓ ਅਧਿਕ ਅਹੰਬੁਧਿ ਬਾਧੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੪੧)

ਪੂਜਾ ਕਰਹਿ ਪਰੁ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਣਹਿ
ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਮਲੁ ਲਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੧੦)

ਕੂਰ ਕ੍ਰਿਆ ਉਰਝਿਓ ਸਭ ਹੀ ਜਗੁ
ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਓ ॥ (ਸਵੱਯੋ ਪਾ: ੧੦)

ਸਾਡਾ ਇਹ ਹਉਮੈ-ਵੇੜਿਆ ਮਨ ਅਨੇਕਾਂ ਰੰਗਾਂ-ਭੇਖਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਤ੍ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਭਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਰੰਗਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਾਡਾ —

ਜੀਵਨ

ਸ਼ਖਸੀਅਤ

ਧਾਰਮਿਕ ਨਿਸਚੇ

ਕਰਮ ਕਿਰਿਆ

ਧਰਮ ਕਰਮ

ਭਉ ਭਾਵਨੀ

ਵੀ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ—

ਕਬਹੂ ਜੀਅੜਾ ਉਠਿ ਚੜ੍ਹਤੁ ਹੈ ਕਬਹੂ ਜਾਇ ਪਇਆਲੇ ॥
ਲੱਭੀ ਜੀਅੜਾ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਤੁ ਹੈ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਾਲੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੭੬)

ਇਹੁ ਮਨੁਆ ਖਿਨੁ ਨ ਟਿਕੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ
ਦਹ ਦਹ ਦਿਸਿ ਚਲਿ ਚਲਿ ਹਾਢੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੭੦-੭੧)

ਮਨ ਕੇ ਅਧਿਕ ਤਰੰਗ ਕਿਉ ਦਰਿ ਸਾਹਿਬ ਛੁਟੀਐ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੦੮੮)

ਖਿਨੁ ਆਵੈ ਖਿਨੁ ਜਾਵੈ ਦੁਰਗੰਧ ਮੜੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੪੨)

ਇਸੇ 'ਦੂਜੇ ਭਾਉ' ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਅੰਦਰਲਾ 'ਆਪਾ' ਕਈ ਮਾਇਕੀ ਤ੍ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਖੇਲਦਾ ਹੋਇਆ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਬੇ-ਸੁਰਾ (out of tune) ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ—

ਮਨੁਆ ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਵਦਾ
ਓਹੁ ਕੈਸੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੬੫)

ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਹੋਰੁ ਮੁਖਿ ਹੋਰੁ ਸੇ ਕਾਢੇ ਕਚਿਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੮੮)

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛੋਡਿਆ ਮਾਇਆ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੮੪-੮੫)

1 They read scriptures, and contemplate the Vedas; they practice the inner cleansing techniques of Yoga, and control of the breath. But they cannot escape from the company of the five passions; they are increasingly bound to egotism. (641)

2 Those who worship Him, but do not know the Way, are polluted with the love of duality. (910)

3 The whole world is entangled in false rituals and has not known the secret of Lord-God. (Svaye P10)

Our ego-ridden mind goes through various colours-influences and makes us wander with various emotions. It is according to the changing influence of our mind that our—

Life

Personality

Religious convictions

Rites-rituals

Religious practices

Fear-oriented desire

continue to change too—

4 Sometimes, the soul soars high in the heavens, and sometimes it falls to the depths of the nether regions. The greedy soul does not remain stable; it searches in the four directions. (876)

5 This mind does not hold still, even for an instant. Distracted by all sorts of distractions, it wanders around aimlessly in the ten directions. (170-71)

6 The mind is churning with so many waves of desire. How can one be emancipated in the Court of the Lord? 1088

7 They attach their consciousness to the foul-smelling pile of filth, which comes for a moment, and departs in an instant. (442)

It is with this 'second love' that our inner 'self,' playing in many materialistic waves is out of tune from the Timeless Being—

8 His mind wanders in the ten directions - how can he sing the Glorious Praises of the Lord? (565)

9 Those who have one thing in their heart, and something else in their mouth, are judged to be false. (488)

10 O Holy people, this world is deluded by doubt. It has forsaken the meditative remembrance of the Lord's Name, and sold itself out to Maya. (684-85)

L130.4

ਜਦ 'ਦੂਜੇ ਭਾਉ' ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਮਨ ਆਪਣੇ ਹੀ 'ਆਪੇ' ਅਰਥਾਤ ਆਪਣੀ ਅੰਤ੍ਰ-ਆਤਮਾ ਨਾਲ—

ਬੇ-ਸੁਰਾ (out of tune)

ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰ (intune) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ—

ਆਪਣੇ 'ਆਪੇ' ਨਾਲ

ਘਰਦਿਆਂ ਨਾਲ

ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ

ਸਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ

ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ

ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ

ਧਰਮ ਨਾਲ

ਗੁਰੂ ਨਾਲ

ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ—

ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਵੀ—

ਬੇ-ਸੁਰੇ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਾਂ !

ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ—

ਮਨ ਅੰਦਰ

ਚਿਤ ਅੰਦਰ

ਅੰਤਿਸ਼ਕਰਨ ਅੰਦਰ

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ

ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ

ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ

ਬੇਸੁਰੇਪਨ

ਅਥਵਾ 'ਦੂਜੇ ਭਾਉ' ਦਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਹੈ।

L130.5

When our mind in 'second love' is indeed

out of tune

with our own 'self' or innermost consciousness, then how can it be in tune with others?

In this way due to the illusion of second love we are out of tune

With our own 'self'

With those at home

With neighbours

With relatives

With companions

With the world

With religion

With the Guru

To such an extent that we are out of tune —

even with our GOD, the Timeless Being.

Because of this—

In our minds

In our hearts

In our sub-consciousness

In our families

In our businesses

In the world

In our religions

there is the prevalence of

UNHARMONIOUSNESS

or 'second love' or

LEKH 130.5

‘ਇਹੁ ਮਨ ਜਲਿਆ ਦੂਜੈ ਚੌਇ’ ਦੇ ਗੁਰਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ‘ਦੂਜੇ ਭਾਉ’ ਦੇ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਕਾਰਨ—

ਈਰਖਾ-ਦਵੈਤ

ਲਬ-ਲੋਭ-ਹੰਕਾਰ

ਤੇ ਹਉਮੈ

ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਮਚ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਸਾਡੀ ‘ਚੌਧਰਪੁਣੇ’ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਈਰਖਾ-ਦਵੈਤ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਮਚਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ।

ਇਹ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਦਿਸਦੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਗੁੱਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਅਤ੍ਰਿਗਤ ਸਾਡੇ ‘ਆਪੇ’ ਨੂੰ ਜਲਾ ਰਹੇ ਹਨ—

ਜਗਤੁ ਜਲੰਦਾ ਡਿਠੁ ਮੈ ਹਉਮੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੧)

ਗੁਝੀ ਭਾਹਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ਭਗਤ ਨ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੭੩)

ਹਉਮੈ ਜਲਤੇ ਜਲਿ ਮੁਏ ਕ੍ਰਮਿ ਆਏ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੪੩)

ਅਗਨਿ ਕੁਟੰਬ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥
ਭਰਮ ਮੋਹ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੭੫)

ਤਨੁ ਜਲਿ ਬਲਿ ਮਾਟੀ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਮਨੂਰੁ ॥
ਅਉਗਣ ਫਿਰਿ ਲਾਗੂ ਭਏ ਕੂਰਿ ਵਜਾਵੈ ਤੂਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੯)

ਜੀਅਤਾ ਅਗਨਿ ਬਰਾਬਰਿ ਤਪੈ ਭੀਤਰਿ ਵਗੈ ਕਾਤੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੫੬)

ਇਸ ਗੁੱਝੀ ਹਉਮੈ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪ ਵੀ ਸੜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਜਿਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਵੀ ਇਸ ਗੁੱਝੀ ਅੱਗ ਦੀ ਚੁਆਤੀ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ।

ਧਰਮ-ਅਸਥਾਨ ਸਾਡੇ ਮਨ, ਚਿਤ, ਅੰਤਿਸ਼ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁੱਝੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਚੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਧਰਮ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਈਰਖਾ-ਦਵੈਤ, ਨਫਰਤ, ਸਾੜੇ, ਚੌਧਰ-ਪੁਣੇ ਤੇ ਹਉਮੈ ਅਥਵਾ ‘ਦੂਜੇ ਭਾਉ’ ਦੀ ਗੁੱਝੀ ਅੱਗ ਜਾ ਲਾਈ ਹੈ ।

L130.6

According to Gurbani, ‘this mind is burnt by duality and double-mindedness’ (and) due to the illusion of ‘second love,’ flames of—

Jealousy-duality

Greediness-conceit

And egotism

burn in us.

The ardent desire ‘to assert superiority on false claims through threats’ has lighted flames of jealousy-duality even in our religions.

These flames of egotism are not seen but in a hidden manner they burn our ‘self’ within us.

- 1 *I have seen that the world is burning, in egotism and the love of duality. (651)*
- 2 *The world is being consumed by this hidden fire, but Maya does not cling to the Lord's devotees. (673)*
- 3 *In the flames of egotism, he is burnt to death; he wanders in doubt and the love of duality. (643)*
- 4 *Family and worldly affairs are an ocean of fire. Through doubt, emotional attachment and ignorance, we are enveloped in darkness. (675)*
- 5 *The body is burnt to ashes; by its love of Maya, the mind is rusted through. Demerits become one's enemies, and falsehood blows the bugle of attack. (19)*
- 6 *My soul is burning like fire, and the knife is cutting deep. (156)*

We are indeed burning ourselves in this fire of hidden egotism and wherever we go, there we set fire of this hidden flame.

Religious places were created to save our minds, hearts, sub-consciousness from this hidden fire but we have in fact set on fire the hidden flames of our jealousy-duality, hatred, envy, egotism or ‘second love’ and (also set the flames of) the ardent desire of asserting leadership through false claims and threats in these religious places.

LEKH 130.6

ਫਿਰ ਠੰਢ ਕਿਥੇ ?

ਬਾਹਰਿ ਕੀ ਅਗਨਿ ਬੁਝਤ ਜਲ ਸਰਿਤਾ ਕੈ
ਨਾਉ ਮੈ ਜਉ ਆਗ ਲਾਗੈ ਕੈਸੇ ਕੈ ਬੁਝਾਈਐ ।

ਬਾਹਰਿ ਸੈ ਭਾਗਿ ਓਟ ਲੀਜੀਅਤ ਕੋਟ ਗੜ੍ਹ
ਗੜ੍ਹ ਮੈ ਜਉ ਲੂਟਿ ਲੀਜੈ ਕਹੈ ਕਤ ਜਾਈਐ ।

ਚੋਰਨ ਕੈ ਤ੍ਰਾਸ ਜਾਇ ਸਗਨ ਨਰਿੰਦ ਗਹੈ
ਮਾਰੈ ਮਹੀਪਤਿ ਜੀਉ ਕੈਸੇ ਕੈ ਬਚਾਈਐ ।

ਮਾਇਆ ਡਰ ਡਰਪਤ ਹਾਰਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਵੈ
ਤਹਾ ਜਉ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ਕਹਾ ਠਹਰਾਈਐ । (ਕ.ਭਾ.ਗੁ. ੫੪੪)

ਅਜਕਲੁ ਪਿਛਲੇ ਜਮਾਨੇ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ —

ਧਰਮ-ਅਸਥਾਨ ਬਣ ਗਏ ਹਨ
ਪਾਠ ਪੂਜਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ
ਕਥਾ ਵਾਰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਲੇਖ-ਕਿਤਾਬਾਂ-ਗਰੰਥ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ
ਸਤਿਸੰਗ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੀ ਸਮੁੱਚੀ—

ਮਾਨਸਿਕ
ਭਾਈਚਾਰਕ
ਧਾਰਮਿਕ
ਆਤਮਿਕ

ਅਵੱਸਥਾ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਨਿੱਘਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ !

L130.7

Then where is the coolness?

*Fire burning outside the stream can be extinguished with the water of the stream,
but if the boat in the river catches fire, how can that be extinguished?*

*Escaping from the attack of a robber while out in the open, one can run and take
shelter in a fort or such other place
but when someone robs in the fort, what can be done then?*

*If for fear of thieves one takes refuge with a ruler
and if the ruler starts punishing, then what can be done ?*

*Fearing the dragon-net of worldly compulsions, if one goes to the door of Guru,
and if maya overpowers on him there too, then there is no escape. (KBG 544)*

Compared with previous times nowadays a lot more—

Religious places have been made
Recitation-worship are being carried out
Talks, discussions are being held
Kirtan (spiritual hymns) are being sung
Discussions-debates are taking place
Writings-books-Sikh scriptures are being written
Religious organizations are being formed
Holy congregation functions are being held too.

But despite this, our overall—

Mental
Social
Religious
Spiritual

condition, when compared to earlier times, is sinking or declining.

LEKH 130.7

ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਸਾਡੀ ਰੱਜਾਨਾ ਜੀਵਨ-ਰੋੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਸਾਡੇ—

ਘਰਾਂ ਵਿਚ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ

ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ

ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਚ

ਹਰ ਜਗਹ 'ਦੂਜੇ-ਭਾਉ' ਦਾ ਹੀ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਤੇ ਵਰਤ-ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਓਪਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਹੀ ਪੜ੍ਹ-ਸੁਣ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ—

ਮਨ

ਚਿਤ

ਬੁੱਧੀ

ਅੰਤਹਕਰਨ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਭਾਵ—ਅਥਵਾ 'ਅਨੁਭਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਕਲਾ' ਨਾਲ ਢੂੰਹਦਾ ਜਾਂ ਪਰਸਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਸੀਂ ਓਪਰੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਠਾਠਾ-ਬਾਗਾ ਕਰ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਇਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸੁਣਦਿਆਂ 'ਮਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦਾ' !

ਜੇਕਰ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਪਾਰਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਫੇਰੀ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਪਾਰਸ-ਕਲਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਲੋਹਾ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ—

ਪੜੀਐ ਗੁਨੀਐ ਨਾਮੁ ਸਭੁ ਸੁਨੀਐ ਅਨਭਉ ਭਾਉ ਨ ਦਰਸੈ ॥

ਲੋਹਾ ਕੰਚਨੁ ਹਿਰਨੁ ਰੋਇ ਕੈਸੇ ਜਉ ਪਾਰਸਹਿ ਨ ਪਰਸੈ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੭੩)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਧਿਆਨ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਉਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਪਾਰਸ-ਕਲਾ

L130.8

The clear proof of this, our daily life-flow and our religious life —

In our houses

In our organizations

In our religious places

In our holy congregations.

in every place, there is indeed the prevalence and flourishing of 'second love'.

The reason for this is that we just read-listen to Gurbani with a superficial mind. Our

Mind

Heart

Intellect

Sub-consciousness

do not touch or feel the innate meaning of Gurbani or its 'intuitional ambrosial nectar-magic'. In fact we are just (satisfied to) carry on with our superficial minds.

For this reason the complaint of the masses is that while reading Gurbani or listening to it 'the mind does not stand still'.

If we just circle iron around the touchstone, then the magic of the touchstone cannot affect the iron and the iron cannot become gold—

1 They read and reflect upon all the Names of God; they listen, but they do not see the Lord, the embodiment of love and intuition.
How can iron be transformed into gold, unless it touches the Philosopher's Stone? (973)

Similarly without 'attention' or focus, our mind cannot experience the supernatural power of

ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦੀ—

ਜੇਸੇ ਖਾਂਡ ਖਾਂਡ ਕਰੈ ਮੁਖਿ ਨਹੀਂ ਮੀਠਾ ਹੋਇ,
ਜਬ ਲਗ ਜੀਭ ਸ੍ਰਾਦਿ ਖਾਂਡ ਨਹੀਂ ਖਾਈਐ ।
ਜੇਸੇ ਰਾਤ ਅੰਧੇਰੀ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਦੀਪਕ ਕਰੈ,
ਤਿਮਰ ਨ ਜਾਈ ਜਬ ਲਗ ਨ ਜਰਾਈਐ ।
ਜੇਸੇ ਗਯਾਨ ਗਯਾਨ ਕਰੈ ਗਯਾਨ ਹੂੰ ਨ ਹੋਤ ਕਛੁ
ਜਬ ਲਗ ਗੁਰ ਗਯਾਨ ਅੰਤਰਿ ਨ ਪਾਈਐ ।
ਤੈਸੇ ਗੁਰੁ ਧਯਾਨ ਕਰੈ ਗੁਰੁ ਧਯਾਨ ਹੂੰ ਨਾ ਪਾਵਤ
ਜਬ ਲਗ ਗੁਰੁ ਦਰਸ ਜਾਇ ਨ ਸਮਾਈਐ ।

(ਕ.ਭਾ.ਗੁ./੫੪੨)

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਰਾਗੀ ਨਾਦੀ ਬੇਦੀ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ਕਰਿ
ਨਹੀਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭੀਜੈ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥
ਜਿਨਾ ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਵਿਕਾਰੁ ਹੈ
ਤਿਨਾ ਰੋਇ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥

(ਪੰਨਾ-੪੫੦)

ਪ੍ਰਫੁਤ ਪਥਿਕ ਤਿਹ ਮਾਰਗ ਨ ਧਾਰੈ ਪਗਿ
ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੈ ਦੇਸ ਕੈਸੇ ਬਾਤਨ ਸੇ ਜਾਈਐ ।

ਪ੍ਰਫੁਤ ਹੈ ਬੈਦ ਖਾਤ ਅੰਖਧਿ ਨ ਸੰਜਮ ਸੈ
ਕੈਸੇ ਮਿਟੈ ਰੋਗ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ ।

ਪ੍ਰਫੁਤਿ ਸੁਹਾਗਨਿ ਹੈ ਕਰਮਿ ਦੁਹਾਗਨਿ ਕੈ
ਰਿਦੈ ਬਿਭਚਾਰ ਕਤ ਸਿਹਜਾ ਬੁਲਾਈਐ ।

ਗਾਇ ਸੁਨੈ ਆਖੈ ਮੀਚੈ ਪਾਈਐ ਨ ਪਰਮਪਦੁ
ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਗਹਿ ਜੋ ਲੋ ਨ ਕਮਾਈਐ ।

(ਕ.ਭਾ.ਗੁ. ੪੩੯)

the touchstone of Gurbani—

1a Just as by saying sugar, sugar, one cannot feel sweet taste of sugar in the mouth.
Unless sugar is placed on the tongue, it cannot feel its taste

b In a dark night, saying lamp, lamp does not dispel darkness unless lamp is lit.
Just by saying Gian (Knowledge) again and again, knowledge cannot be obtained.

c It can only be acquired by lodging His name in the heart.
Similarly just repeatedly asking for a glimpse of True Guru, one cannot acquire
contemplation of the True Guru.

d Similarly just repeatedly asking for a glimpse of the True Guru one cannot acquire
contemplation of the True Guru
This is possible only when one engrosses oneself totally in the ardent desire of a
glimpse of the True Guru. (KBG 542)

2 Some sing of the Lord, through musical Ragas and the sound current of the Naad,
through the Vedas, and in so many ways.

But the Lord, Har, Har, is not pleased by these, O Lord King.

Those who are filled with fraud and corruption within –

what good does it do for them to cry out? (850)

3a One asks a wayfarer of the beloved Lord's abode, the path to Him but does not tread
even a step on it.
Without launching oneself on that path, how can one reach the abode of the beloved
Lord by mere prattles?

b One asks the physician the True Guru, the medicine of curing the malady of ego, but
does not consume the medicine with dedicated discipline and precautions.
Then how can the ailment of ego be cured and spiritual peace acquired.

c One asks from the dear and beloveds of the Lord husband the way of meeting Him, but
all her actions and deeds are like of wretched and discarded women.
Then how can such a seeker wife with deceitful heart ever be called to the nuptial bed
of the husband .

d Similarly without inhabiting the Lord in the heart, singing the praises, listening to His
discourses and closing eyes for the beloved Lord one cannot reach one to the higher
spiritual state.
Reaffirming of Guru's sermons in the heart and practicing them perpetually is the only
way of meeting up with HIM (KBG 439)

L130.9

ਪਿਛਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਮਾਇਆ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਜਾਡੇ—

ਮਨ

ਤਨ

ਚਿਤ

ਬੁਧੀ

ਅੰਤਹਿਕਰਨ

ਵਿਚ 'ਦੂਜਾ ਭਾਉ' ਰਚ-ਮਿਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ—

ਦੂਜਾ ਭਾਉ' ਹੀ

ਸਾਡਾ

ਜੀਵਨ ਰੂਪ

ਬਣ ਚੁਕਿਆ ਹੈ—

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਘਣਾ ਦੁਖੁ ਆਗੈ ॥

(ਪੰਨਾ-੧੦੫੨)

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ-੧੫੯)

ਪੰਧਾ ਕਰਤਿਆ ਨਿਹਫਲੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਮਨਿ ਨ ਵਸਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ-੬੪੪)

ਮਨੁ ਕਠੋਰੁ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਲਾਗਾ ॥

ਭਰਮੇ ਭੁਲਾ ਫਿਰੈ ਅਭਾਗਾ ॥

(ਪੰਨਾ-੧੦੬੧)

ਜਗਤੁ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਹੈ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਜੇਤੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਤਨਿ ਧਾਇ ॥

(ਪੰਨਾ-੫੯੩)

L130.10

With the continuous practice or involvement in maya (or materialism) in our numerous previous lives, our--

Mind

Body

Heart

consciousness

Sub-consciousness

has been permeated and saturated in 'second-love'

and this **second love** indeed

has become our—

embodiment of life

1 *Emotionally attached to Maya, one's consciousness is not attached to the Lord.
In the love of duality, he will suffer terrible agony in the world hereafter. (1052)*

2 *The entire world has gone insane in egotism
In the love of duality, it wanders deluded by doubt. (159)*

3 *Involved in worldly affairs, he wastes his life in vain;
the peace-giving Lord does not come to abide in his mind. (644)*

4 *The stubborn and insensitive mind is attached to the love of duality.
Deluded by doubt, the unfortunate wander around in confusion (1061)*

5 *The world is blind and ignorant; in the love of duality, it engages in actions.
But those actions which are performed in the love of duality, cause only pain to the body. (593)*

L130.10

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਇਆ ਜਗਦੀਸ਼ ਗੁਸਾਈ ਤੁਮ੍ਹਰੇ ਚਰਨ ਬਿਸਾਰੇ ॥
ਕਿੰਚਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਉਪਜੈ ਜਨ ਕਉ ਜਨ ਕਹਾ ਕਰਹਿ ਬੋਚਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੫੭)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਮਨ—

ਦੈਵੀ ਗੁਣਾ

ਦੈਵੀ ਰੁਚੀਆਂ

ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ

ਦੈਵੀ ਰਸ

ਆਦਿ ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਕੋਰਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਜੀਵ ਦੀ ਇਸ ਨਿਘਰਦੀ ਅਵੱਸਥਾ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ‘ਦੂਜਾ ਭਾਉ’ ਹੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਮਟਰੋੜ ਹੋਏ ਮਨ ਵਿਚ—

ਸੰਗਤ ਕਰਨ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣਨ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਮਝਣ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰਨ

ਲਈ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਖਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ।

ਅਸੀਂ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਸੁਣਦੇ ਵੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਓਪਰੇ
ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ‘ਹਾਮੀ’ ਭਰ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ—

ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਨਿ ਕਛੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਉਪਜਿਓ

ਪਸੁ ਜਿਉ ਉਦਰੁ ਭਰਉ ॥

(ਪੰਨਾ-੬੮੫)

ਜਦ ਸਾਡਾ ਮਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਭੁੱਲਕੇ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ

L130.11

1 *This Maya has made me forget Your feet, O Lord of the World, Master of the Universe.
Not even a bit of love wells up in Your humble servant; what can Your poor servant do?*
(857)

In this way our mind is becoming devoid of the warmth of—

Divine virtues

Divine inclinations

Faithful-filled desires

Divine relish etc.

‘Second love’ indeed is the root cause of this sinking or deteriorating condition of man.

Thus in our insensitive mind there is no inclination or pull to—

Have or be part of (holy) company

Listen to Gurbani

Read Gurbani

Understand Gurbani

Contemplate on Gurbani.

We do not listen to the teachings of Divine Bani, even if we do, we just ‘acknowledge’ it with our superficial mind—

2 *I listened to the Guru's Teachings, but spiritual wisdom did not well up within me;
like a beast, I fill my belly.*
(685)

When our mind forgets the Timeless Being and abides in ‘second love’,

ਮਾਇਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੀਵੇਂ ਅਉਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ —

ਗ੍ਰਹਿਣ

ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਮਨ ਮਾਇਕੀ ਅਉਗੁਣਾਂ ਦਾ ਮੁਜੱਸਮ ਅਥਵਾ ਅਉਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ ਮਾਇਆ ਧੌਹੁ ॥
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰੁ ਨ ਸੰਗਿ ਧਨਾ ਹਰਿ ਅਵਿਨਾਸੀ ਓਹੁ ॥
ਪਲਚਿ ਪਲਚਿ ਸਗਲੀ ਮੁਈ ਝੂਠੈ ਧੰਧੈ ਮੌਹੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੩)

ਮਾਇਆ ਮੌਹਿ ਨਟਿ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥
ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਰਹੈ ਲਪਟਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੩੦)

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਬੀਤੀਅਨ ਭਰਮਾਈ ॥
ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਦੇਵੈ ਦੁਤਰ ਮਾਈ ॥
ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਪਾਈ ॥
ਕਿਸੁ ਦੌਸੁ ਨ ਦੀਜੈ ਕਿਰਤੁ ਭਵਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੪੫)

ਭੂਲਿਓ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਉਰਝਾਇਓ ॥
ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਓ ਲਾਲਚ ਲਗਿ ਤਿਹ ਤਿਹ ਆਪੁ ਬੰਧਾਇਓ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੦੨)

ਅੰਸੇ 'ਦੂਜੇ ਭਾਉ' ਵਾਲੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਨਾ ਹੀ ਉਦਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕੌਮਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਥਵਾ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਨਜਾਣ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਲੋਕ ਰੱਬ ਦੀਆਂ—

ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਚਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਓਟ ਅਥਵਾ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ,

then it

acquires

the company of all the base demerits of maya (or materialism)

In this way our mind becomes the physical form of materialistic demerits or the embodiment of demerits---

1 *She has forgotten the Lord, her Life-companion, her Master; she has become attached to maya, the deceitful one.*
Neither son, nor spouse, nor wealth shall go along with you-only the Eternal Lord.
Entangled and enmeshed in the love of false occupations, the whole world is perishing. (133)

2 *The Actor has staged the drama of emotional attachment to Maya.* (230)

3 *Countless lifetimes have passed away, wandering aimlessly.*
The terrible, treacherous Maya does not even allow them to dwell in their own home.
Day and night, they receive the rewards of their own actions.
Don't blame anyone else; your own actions lead you astray. (745)

4 *My mind is deluded, entangled in Maya.*
Whatever I do, while engaged in greed, only serves to bind me down. (702)

In such a mind of 'second love' the inclination to have true or holy company cannot take place, neither can any effort be made.

Uncivilized communities living in jungles are completely ignorant of the existence or 'personality' of God, but these people acknowledge

Powers

of God and take the protection or support of these natural powers,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ—

ਅਗਨੀ
ਪਾਣੀ
ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤੇ
ਭੂਤ-ਪ੍ਰੇਤ
ਸੱਪ
ਬਾਂਦਰ
ਮਗਰਮੱਛ
ਪਿੱਪਲ

ਆਦਿ !

ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲੀ ਕੌਮਾਂ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਉਂ
ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭੈ-ਭਾਵਨੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ-ਸੋਧ ਲੈਂਦੇ
ਹਨ। ਇਹ ਜੰਗਲੀ ਕੌਮਾਂ—

ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਰਤੇ ਅਥਵਾ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ
ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੋਕ—

ਨਾਸਤਕ-ਆਸਤਕ

ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਰੱਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ 'ਰੱਬ' ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ (indirectly) ਜਾਂ
ਅਨਜਾਣਪ੍ਰਣੇ ਵਿਚ ਮੰਨਦੇ ਹਨ—

ਕੋਊ ਬੁਤਾਨ ਕੋ ਪੂਜਤ ਹੈ ਪਸੁ ਕੋਊ ਮ੍ਰਿਤਾਨ ਕੋ ਪੂਜਨ ਧਾਇਓ ॥

ਕੂਰ ਕ੍ਰਿਆ ਉਰਭਿਉ ਸਭ ਹੀ ਜਗ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਓ ॥

(ਸਵੱਯੋ ਪਾ: ੧੦)

such as—

Fire
Water
gods-goddesses
Spirits-ghosts
Snakes
Monkeys
Crocodiles
Pippal (fig tree)

etc !

These jungle communities have given a name to every power that is worth
worshipping and from the fear oriented desire of that power, they take their
life-direction. Although these jungle communities acknowledge—

Natural powers

yet they are ignorant of the Creator or Master of these powers.

Thus these people—

can be sad to be

Atheists-theists (non-believers-believers)

They believe in 'God' indirectly or unknowingly through Divine
powers---

1 Some wretches worship idols and others go for the dead graves to pay reverence.
The whole world is engaged in false acts. The Supreme Lord's mystery is known to
none. (Svaye P 10)

LEKH 130.13

ਅਸੀਂ ਸਭਿਅਕ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ-

ਫੂਟੇ ਟਿਪਟਿਆਂ ਲਈ

ਧਾਗੇ-ਤਵੀਤਾਂ ਲਈ

ਭੂਤ-ਪ੍ਰੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰਨ ਲਈ

ਗਿਆਨ ਘੋਟਣ ਲਈ

ਵਾਹ-ਵਾਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ ਬਨਣ ਲਈ

ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਇਕੀ ਗਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ

ਮਾਇਆ ਬਟੋਰਨ ਲਈ

ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਘਰੋਗੀ ਮਾਮਲੇ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇ-ਅਦਬੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ।

ਇਹ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ—

ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸਰੂਪ ਹੈ

ਨਾਮ-ਰੂਪ ਹੈ

ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਹੈ

ਪ੍ਰੇਮ-ਸਰੂਪ ਹੈ

ਸਤਿ-ਸਰੂਪ ਹੈ

ਅਨਹਦ-ਪੁਨੀ ਹੈ

ਆਤਮਿਕ ਰਸ ਰੂਪ ਹੈ

ਆਤਮਿਕ ਰੰਗ-ਰੂਪ ਹੈ

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ

ਜਗਿ ਮਹਿ ਚਾਨਣ ਹੈ

L130.14

We who read Gurbani and regard ourselves as cultured also use Gurbani

For charms-enchancements

For spells-amulets

For controlling evil spirits –ghosts

For repeating knowledge

For getting praise

For getting nobler

For fulfilment of our materialistic needs

For accumulation of wealth

and to fulfill many other illegitimate domestic affairs.

In this way we are showing disrespect towards Gurbani.

This Bani from the Primal Source is—

Ambrosial nectar-form

Naam-form

Shabad (word) –form

Love-form

Truth-form

Celestial-form

Spiritual relish-form

Spiritual hue-form

Guru-form

Satguru

illumination in this world.

L130.14

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝੈ ਕੋਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੭੬)

ਇਹ ਬਾਣੀ ਜੋ ਜੀਅਹੁ ਜਾਣੈ ਤਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਰਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੯੭)

ਲੋਗੁ ਜਾਨੈ ਇਹੁ ਗੀਤੁ ਹੈ ਇਹੁ ਤਉ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੩੫)

ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚਿ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੮੨)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਕਰਮਿ ਵਜੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੭)

ਪਰ ਅੰਸੀ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਾਇਕੀ 'ਦੂਜੇ ਭਾਉ' ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਲਾਹੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਮਾਰਗਿ ਮੌਤੀ ਬੀਥਰੇ ਅੰਧਾ ਨਿਕਸਿਓ ਆਇ ॥

ਜੋਤਿ ਬਿਨਾ ਜਗਦੀਸ ਕੀ ਜਗਤੁ ਉਲੰਘੇ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੭੦)

ਕਿਆ ਪੜੀਐ ਕਿਆ ਗੁਨੀਐ ॥

ਕਿਆ ਬੋਦ ਪੁਰਾਨਾ ਸੁਨੀਐ ॥

ਪੜੇ ਸੁਨੇ ਕਿਆ ਹੋਈ ॥

ਜਉ ਸਹਜ ਨ ਮਿਲਿਓ ਸੋਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੫)

ਗਿਆਨ ਹੀਣੇ ਅਗਿਆਨ ਪੂਜਾ ॥

ਅੰਧ ਵਰਤਾਵਾ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੪੧੨)

ਪਾਠੁ ਪੜੈ ਨਾ ਬੁਝਈ ਭੇਖੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੬)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤ੍ਰੈ-ਗੁਣੀ ਮਾਇਕੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ, 'ਦੂਜੇ-ਭਾਉ' ਦਾ ਵਰਤ-ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਖਿਆਲ, ਵਲਵਲੇ ਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਅਤਿ ਨੀਵੇਂ ਦਰਜੇ ਅਥਵਾ ਸਤਹ (wave-length) ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਖਿਆਲਾਂ ਅਥਵਾ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਤਹ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤਿਅੰਤ—

ਪਾੜਾ

ਫਾਸਲਾ

L130-15

1 *Waaho! Waaho! Blessed and Great is the True Word of His Bani. Only a few, as Gurmukh, understand. (1276)*

2 *The Lord's Name abides deep within the nucleus of one who realizes the Bani of the Guru's Word within his soul (797)*

3 *People believe that this is just a song, but it is a meditation on God. (335)*

4 *The Word, the Bani is Guru, and Guru is the Bani. Within the Bani, the Ambrosial Nectar is contained. (982)*

5 *Gurbani is the Light to illuminate this world; by His Grace, it comes to abide within the mind. (67)*

But by using such Divine Bani for materialistic 'second love', we are depriving ourselves of its spiritual benefit.

6 *The pearls are scattered on the road; the blind man comes along. Without the Light of the Lord of the Universe, the world just passes them by. (1370)*

7 *What use is it to read, and what use is it to study? What use is it to listen to the Vedas and the Puraanas? What use is reading and listening, if celestial peace is not attained? (655)*

8 *Without spiritual wisdom, the people worship ignorance. They grope in the darkness, in the love of duality. (1412)*

9 *He cannot be understood by reading scriptures; the deceitful pretenders are deluded by doubt. (66)*

Thus living in the triguni (three-phased) materialistic realm, dealing with life in 'second love' our thoughts, feelings, and desires have become of very low degree or wave-length, as a result of which there is serious—

Rift

Gap

LEKH 130.15

ਅੰਤਰ

ਵਿੱਥ

ਦੂਰੀ

ਹੈ । ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨੀਵੇਂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਦੀ ਰੰਗਤ ਕਾਰਣ ਮੈਲੇ ਹੋਏ ਮਨ ਦੀ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਆਤਮਿਕ-ਸਤਹ (divine wave length) ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ । ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ—

ਸੰਗਤ

ਸਾਂਝ

ਲੇਵਾ-ਦੇਵੀ

ਇਕ-ਸੁਰਤਾ

ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।

ਚਲਦਾ—

L130.16

Difference

Distance

Separation

between the wave-length of our thoughts or desires and Gurbani. This is the reason why our low and defiled mind with the hue of second love cannot reach the Divine wave-length of lofty-pure Gurbani. That is why our mind cannot have the—

Company

Partnership

Interaction

Harmoniousness

of Gurbani.

Cont?...Lekh 131

LEKH 130.16

L130.16